

Příloha 6: Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita

Fakulta Fakulta sportovních studií

Habilitační obor Kinantropologie

Uchazeč PhDr. Radek Vobr, Ph.D.

Pracoviště Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity

Habilitační práce *Možnost analýzy věku vrcholné výkonnosti na příkladu atletiky, plavání, běžeckého lyžování, ledního hokeje a fotbalu*

Oponent Prof. PhDr. Rudolf Kovář, DrSc.

Pracoviště Fakulta tělesné výchovy a sportu Praha

Text posudku (rozsah dle zvážení oponenta)

Předložený spis zahrnuje 162 stran textu, 78 tabulek, 113 grafů, 177 knižních a časopiseckých citací a 100 citací elektronických.

Jde o analyticko deskriptivní studii, založenou na statistickém zpracování údajů o věku vrcholových sportovců, medailistů světových soutěží a OH, ve vybraných disciplínách od roku 1970 do roku 2007. Doplnuje je kazuistika 18 jedinců, povětšinou výrazných osobností.

Cíl práce spočívá v odvození věkového období, které se pro daný typ sportovní činnosti jeví jako optimální a v posouzení eventuálních změn, ke kterým ve sledovaném období došlo. Tomu odpovídají i dílčí úkoly a vědecké otázky. Pokud jde o aktuálnost tématu, otázka optimálního věku sportovců byla předmětem zájmu především v 70. a 80. letech, a to ve spojitosti s vypracováním tzv. modelových charakteristik vrcholových sportovců (blíže viz např. Kovář, 1980). Práce z tohoto období (Garay, Levine, Carter, 1974, Šimonek, 1976, Tabačnik a kol., 1977 a další) doplňují ještě materiály ČSTV, určené k vnitřní potřebě.

Úvodní část práce - rozbor literatury - se vlastnímu tématu věnuje jen okrajově. Vzhledem k tomu, že jde povětšinou o zdroje učené studentům, zdá se mi v habilitačním spisu jako nadbytečná. O věku vrcholné sportovní výkonnosti pojednává jen malá část (s. 45 - 53), navíc jde o informace spíše neúplné a převzaté. Naopak některé starší, podnětné, chybí - viz dříve.

Těžištěm práce je kapitola 5 - Výsledky a diskuze. Týká se statistické analýzy údajů o věku vrcholových sportovců, nejčastěji finalistů, a to v atletice, plavání, běžeckém lyžování, ledním hokeji a fotbalu v letech 1970 - 2007 (světové soutěže a OH). Většina výsledků je prezentována pomocí grafů rozložení četností finalistů spolu s tabulkami základních statistik. Komentář výsledků a jejich interpretace je podrobná a adekvátní. Otázkou do diskuze může být způsob hodnocení výchozích údajů, který může být i jiný. Autor v této části odvedl v každém případě kus dobré práce, především shromáždění původních dat a jejich analýza byly

náročné a vytvoření databáze samo o sobě je cenné. Za výrazně pozitivní počín považují zařazení kazuistik vybraných sportovců, obvykle legend v dané sportovní činnosti. Mohou být východiskem k vysvětlení a zdůvodnění příčin a zdrojů značné variability, která se ve výsledcích věku objevuje.

Větší pozornost si zasloužily závěry práce. Jsou zbytečně obsáhlé, postrádají jednoznačně a stručně prezentované výsledky spolu s uvedením co nového, na rozdíl od předchozích výsledků, autor přináší.

Dovolím si také poznámku k celkové koncepci spisu. Poměrně značná variační šíře věku, ve kterém se dosahují limitní sportovní výkony - nezřídka 10 - 15 let i více, vybízí k hlubší teoretické analýze příčin této variability. Dále pak k pokusu dát do vztahu optimální věkové období výkonnosti, tak jak je pozorujeme, s poznatky o optimální výkonnosti těch funkcí organismu, které jsou s ohledem na daný typ činnosti limitující. To znamená pokus o konfrontaci jevové a strukturální - orgánové úrovně.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce (počet dotazů dle zvážení oponenta)

1. Do jaké míry může výběr výchozích dat a způsob statistické analýzy ovlivnit interpretaci výsledků?
2. Jaký je rozdíl mezi statisticky průměrným věkem a tzv. optimálním věkem?

Závěr

Práce splňuje jak po formální, tak i věcné a poznatkové stránce požadavky kladené na habilitační spis. Oceňuji nejen úsilí spojené se shromážděním a analýzou dat, ale i zasvěcenou a věrohodnou interpretací výsledků. Rozšiřují dosavadní znalosti v oblasti sportovní motoriky a přispívají k teorii i praxi sportovního tréninku. Dílčí poznámky nesnižují hodnotu práce, mohou být ale námětem k diskuzi, eventuálně. k další práci.

Z uvedené vyplývá, že habilitační práce PhDr. Radka Vobra, Ph.D. „*Možnost analýzy věku vrcholné výkonnosti na příkladu atletiky, plavání, běžeckého lyžování, ledního hokeje a fotbalu*“ **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Kinantropologie.

V Praze dne 14.3.2012

Prof. PhDr. Rudolf Kovář, DrSc.